

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

الحمد لله والمنة

کتابین کتاب جواب در زبان افغانی لسانی سومی

۱۳۰۹

مَعْرِفَةُ الْاَفْغَانِيَا

حسب رأيك

ملا جان محمد و ملا بسم الله

تاجران کتب شهر قندهار

کتابخانه اسلامیه کابل

Ketabton.com

با این نام مولودی عبدالرشید بنی محمد

دوہ و مباب پہ بیان کتب نعت دسپیل سلین دے

پڑھغہ رسول مقبول می پڑ ہو رسول مقبول باشد	بیاد سرد در پیر سواری باز درو بر رسول باشد
رحمتہ للعالمین دے ورمت عالیان است	چہ شفیع المذنبین دے کہ شفیع گناہ گاران است
پہ تحقیق خیر البشر دی پہ یقین بہترین بشر است	دہہ عالم سرور سردی مرہم عالم را سرد است
محمد خیر الانام و محمد بہترین مخلوقات بود	قاب قوسین چہی مقام قاب قوسین مقام او بود
خیر خواہ دہم امت دے خیر خواہ ہر امت است او	عام ددہ ہم شفاعت دے عام است شفاعت او
چہ مشفق تو مور و پلاردی کہ مشفق از مادر و پدر است	حضرت ہسی شہ یاردی حضرت یحییٰ شہ یار است
خود دہ پہ روی پیدا دہ ہم بروئے این پیدا شدہ است	پیش و پس چہ خد نیادہ پیش و پس ہر کہ دنیا است
آخر ختم المسلمین و آخر ختم مرسلین بود	ترا دم ہم اولین و از آدم ہم پیش بود

دریم باب پہ بیان کتب ذکر داعی ابو

وہر چاوتہ معلوم دی وہ ہر کہ معلوم اند	کمال صحاب ددین مجوم دی ہم اصحاب ستارگان ہیں اند
--	--

بسم اللہ الرحمن الرحیم

پہ شازبہ گویا کرہ پہ شا زبان گویا کن	راشہ تکل دحق شاکرہ پہا ہمیشہ مرتق را ثنا کن
پہ سایہ می خنک بال کہ پہ سایہ اش شنگ بال کن	دانشاپہ زمرہ کتب خال کہ ابن ثنا در دل تہال کن
پہ دوہ کونہ بہ مقبول شی در دو جہان مقبول ہے شوی	کہ پہ دے ثنا مشغول شی اگر بیان ثنا مشغول ہے شوی
لہ محنت بہ خان خلاص از محنت جان را خلاص کنی	کہ خپل وردی پہ خلاص اگر ورد خود با خلاص کنی
دہہ ظلت علاج دے ہمہ تارکبہا را علاج است	دعہ و مرد دزیرہ سراج دے ہو درد چراج دل است
زہ خالی مکرہ لہ فکرہ دل را خالی کن از فکر	نفس مہ کارہ بے ذکرہ نفس را کنش بجز ذکر
عاقبت ہم نابود دے عاقبت ہم نابود است	دہ دنیا چہ خہ طیبود دے از دنیا کہ بجز ہے طیبود است

که شوک شی دحق په لودی
 اگر کسی بر طرف حق برود
 چو می نه چه غلط دوی شی
 جانے نباشد که اینها غلط شوند
 دحضرت هسی یاران دی
 یاران حضرت چنین اند
 دس رسول په تبع نبیائی
 به تبع رسول می شاید
 اول یار دده صدیق وو
 اول یار او صدیق بود
 له هر شخه ساکت وو
 از همه بجز ساکت یعنی خاموش بود
 دوه وم یار دده عم وو
 دویم یار ایشان عمر بود
 هم دحق باطل فارق وو
 هم فارق حق و باطل بود
 دسیم یار دده عثمان وو
 سوم یار ایشان عثمان بود
 ترحد زیات وو دده علم
 علم او از حد زیاده بود
 خار میاری علی وو
 چهارم یار ایشان علی بود

پر دی ستو بود لار گوری
 برین ستار با که اصحاب اند راه بر بیند
 پیچ و تاب لکه موی شی
 پیچ و تاب مانند موی شوند
 چه دده ددین پاسبان
 که پاسبانان دین اند
 چه هر شوک در و دپر والی
 که هر کس بر ایشان درود بخواند
 چه کامل دده تصدیق وو
 که تصدیق ایشان کامل بود
 خو پر دین باند ثابت وو
 و بر دین ثابت بود
 جو پر و شبان عدل وو
 که روشن آفتاب عدل بود
 پید می فرق کنس موافق وو
 و درین فرق موافق بود
 دحیاد سخا کان وو
 که کان حیا و سخا بود
 خوی خاصه وو دده حلم
 و حلم خاصه سیرت او بود
 چه همت دپر عالی وو
 که همت ایشان عالی بود

شجاعت می بید ریغ وو
 شجاعت ایشان بید ریغ بود
 ددوی مدح می تصویر کره
 مدح ایشان تصویر کردم
 که ددوی دروی دپاره
 که بر روی ایشان
 پیر محمد دیر کناه کارد
 پیر محمد بسیار تنگبار است
 معفرت لخدایه عواری
 معفرت از خدا می خواهد

دکافر کردن تیغ وو
 برانے گردن کافر تیغ بود
 بقلم می لب تحریر کره
 به قلم اندکے تحریر کردم
 ماهم وک نجین غفاسه
 ما هم بر بخش اے غفار
 له غفاسه امید وار د
 از غفار امید وار است
 کپه مومی بیاب و یاری
 اگر یابد باز خوش گردد

خلو و بادی بیابن ملک دشواره سلیمان چه
 باب چهارم است در مدح شهباده سلیمان که
 نعمت می زه سر فراز شوم پایه مابین کنس خلق
 نعمت او سر فراز شدم و در میان خلق
 ممتاز شوم مقدر می تره واجب می اشکر نعمت
 ممتاز شدم موجب من از ایشان بفرست شکر نعمت
 پر ما واجب دی
 بر من واجب است

پس له حمله له دس وده
 پس از حد درود
 شاه سلیمان حکم شو
 شاه سلیمان آفتاب حکم بود

سوه دشاه مدح مقصود
 شد مدح شاه مقصود من
 کل عالم پر منور شو
 همه عالم بر روشن شد

پر عالم فیض وجود شاه
 بر عالم بختین از سخا شد
 د شاه تخت سلیمانی دی
 تخت شاه سلیمانی است
 حضرت دین می محکم کرد
 دین حضرت را محکم کرد
 زیب زینت دی شاه علم
 شاه زیب زینت علم است
 پر میدان دجنگ هم شیر
 در میدان جنگ هم شیر است
 صاعقه دده دقهر
 صاعقه قهر او
 دیر محکمی تخت و بخت
 بخت و تخت او بسیار منصوب است
 لذت عمری پر تر میخ کرد
 لذت عمر برودتخ گردانید
 سرکنش خصمی مقهور شه
 سرکنش دشمنش مغلوب شد
 پستان و ربانند بساد شو
 افغانان باو شاد شدند و
 قند هار چه در هکت زندان
 قند هار که هر زندان بود

د نعمت شکره مقصود شاه
 شکر نعمت مقصود شد
 عجب لطف بر دانی دی
 عجب لطف خدا است
 پند و سران می جمل کم کرد
 در دوران خود جهالت کم کرد
 سیالی نشسته خوک پشم
 برابر او در علم بچکس نیست
 داعی ایه حق شمشیر دمی
 در حق دشمن شمشیر است
 و لانه وی ددشمن نهرا
 دیران میکند شهر دشمن را
 پر دشمن می آرام تخت د
 بر دشمن آرام نطق است
 فراخ جهان می بانند سیم کرد
 کشاده جهان بر همچون سنج کرد
 په قلعه دغم محصور شه
 دور قلعه غم بند شد
 له همه غمه آزاد شوه
 از همه غم آزاد شدند
 بیانندان و مرتبه خیران و
 باز زندان باو خیران بود

په دی جنت نذیر سو
 درین وقت جنت نذیر شد
 نن سبب دهر دولت دی
 امروز سبب هر دولت است
 که به بخت دسروز کاروی
 اگر بخت روزگار باشد
 شاه زاده د علم کان می
 شهزاده کان علم است
 د دولت می زه دعا کرم
 از دولتش دعا میکند
 خوا مکان د بقا وینه
 تا امکان بقا باشد
 چه عالم باندر روشن دی
 که عالم برین روشن است
 پیر محل عزیز ناتوان دی
 پیر محل عزیز ناتوان است
 که هر خوملاح تحریر کرد
 اگر هر چند می تحریر کند
 شاهزاده مدح ده دی
 لوح شهزاده بسیار است

هم دمصر دلپذیر سو
 هم از مصر دلپذیر شد
 سر چشمه دهر نعمت دی
 سر چشمه هر نعمت است
 دده عمر دی بی شماروی
 عمر او بسیار باشد دی
 نن رونق ددرست جهان
 امروز رونق تمام جهان است
 د بخت خواست تلخ حلا
 سوال بختش بیشتر از خدا میکند
 دا افتاب دی رک لوبینه
 این آفتاب خدا نگاهدارد
 تمام ملک با پد ده کلشن دی
 تمام ملک برود کلشن است
 سراسره کل نقصان دی
 سراسر همه نقصان است
 په بیان کبش به تقصیر
 در بیان تقصیر کند
 تر حساب تر شمار که تیره
 از اندازه حساب زیاد است

پنجم باب بیابان ده خوار فاطمی بادشاهان

او حاکمان و هسی نوری اهل دیوان دیر استعما الیه
و حاکمان و بیخین دیر اهل دیوان بسیار استعمال میکنند

فرمان و سر کرده - فرمان داخله - فرمان مه و رکوه - فرمان
فرمان بده - فرمان بدار - فرمان بده - فرمان
 و سر کرده سو - فرمان و سر کرده سوی دی - فرمان به و سر کرده
داده شد - فرمان داده شده است - فرمان خواهد داد -
 فرمان و سر نه کرسی سو - فرمان و سر کرده - فرمان می
فرمان داده نخواهد شد - فرمان را داد - فرمان را
 و سر کرده دی - فرمان به و سر کرده - فرمان می و سر کرده
داده است - فرمان را خواهد داد - فرمان را نداده -
 فرمان می و سر کرده نندی - فرمان به و سر کرده - فرمان
فرمان نداده است - فرمان را نخواهد داد - فرمان
 دی و سر کرده - فرمان دی و سر کرده دی - فرمان به و سر کرده
را دادی - فرمان را داده است - فرمان را نخواهد داد
 فرمان دی و سر کرده - فرمان دی و سر کرده نندی - فرمان به و سر کرده
فرمان را نداده ای - فرمان را نداده ایم - فرمان را نخواهد داد
 فرمان می و سر کرده - فرمان می و سر کرده دی - فرمان به و سر کرده
فرمان را ندادم - فرمان را نداده ایم - فرمان را نخواهد داد

فرمان می و سر کرده - فرمان می و سر کرده نندی - فرمان به و سر کرده
فرمان را ندادم - فرمان را نداده ایم - فرمان را نخواهد داد
 فرمان و کسبه - فرمان مکسبه - فرمان تمام سو - فرمان نسوم
فرمان بنویس - فرمان بنویس فرمان تمام شد - فرمان شد تمام -
 فرمان و کسب سو - فرمان کسبلی سوی می - فرمان به و کسب سو
فرمان نوشته شد - فرمان نوشته شده است - فرمان نوشته خواهد شد
 فرمان و نه کسب سو - فرمان کسبلی سو نندی - فرمان به و کسب سو
فرمان نوشته نشد - فرمان نوشته نشده است - فرمان نوشته نخواهد شد
 فرمان به و کسب - فرمان کسبلی دی - فرمان دی و کسب
فرمان می نویسی - فرمان نوشته است - فرمان را نوشتی -
 فرمان به نه و کسب - فرمان دی نندی کسبلی - فرمان کسب و کسب
فرمان را نخواهی نوشت - فرمان را نه نوشته ای - فرمان را نوشته ای
 فرمان می و کسب - فرمان می کسبلی دی - فرمان به و کسب
فرمان را نوشتم - فرمان را نوشته ایم - فرمان را خواهیم نوشت
 فرمان می نه و کسب - فرمان می نندی کسبلی - فرمان به نه و کسب
فرمان را نه نوشتم - فرمان را نه نوشته ایم - فرمان نخواهم نوشت
 فرمان می و کسب - فرمان می کسبلی می - فرمان به و کسب
فرمان را نوشت - فرمان را نوشته است - فرمان را خواهد نوشت
 فرمان می نه و کسب - فرمان می نندی کسبلی - فرمان به نه و کسب
فرمان را ننوشت - فرمان را ننوشته است - فرمان را نخواهد نوشت
 دیوان و کوه - دیوان مه کوه - دیوان دی بنه و کوه - دیوان بنه
دیوان بکن - دیوان کن - دیوان را خوب کردی - دیوان خوب کردی

حاصل دی وە لایبە - حاصل دی لایبە لایبە - حاصل و لایبە
 حاصل را فرستادی - حاصل را فرستاده - حاصل را خواهی فرستاد
 حاصل دی نه وە لایبە - حاصل دی نه لایبە لایبە - حاصل نه وە لایبە
 حاصل را نفرستادی - حاصل را نفرستاده - حاصل نخواهی فرستاد
 حاصل می وە لایبە - حاصل می لایبە لایبە - حاصل به وە لایبە
 حاصل را فرستادم - حاصل را فرستاده ایم - حاصل را خواهیم فرستاد
 حاصل نه وە لایبە - حاصل می نه لایبە لایبە - حاصل نه وە لایبە
 حاصل را نفرستادم - حاصل را نفرستاده ایم - حاصل نخواهیم فرستاد
 وهل کوه - وهل مه کوه - وهی - مهی وهه - وهل خله کوه
 زدن کن - زدن کن - بزین ویرا - بزین ویرا - زدن چرا میکنی
 وهه واهه - وهلی دی - وهه بیه وهی - بیه واهه - بیه وهه
 زده است - خواهد زد - نزدش - زده است
 نه بیه وهه - وهه دی واهه - وهه دی - وهه بیه وهه
 نخواهد زد - زدی - زده ای - خواهی زد
 وهه می واهه - وهه دی - وهه بیه وهه - نه می وهه واهه
 زدم - زده ام - خواهم زد - نزدم
 نه دی وهه - نه بیه وهه - تری کوه - تری کوه
 زده ایم - خواهیم زد - بستن کن - بستن کن
 وهه تری - مه بیه تری - خله بیه تری - پر خله تری - بیگناه ده
 بستن کن - بستن کن - بستن کن - بستن کن
 وهه بیه تری - تری دی - وهه بیه تری - نه بیه تری
 بستن کن - بستن کن - خواهد بست - بست

دیوان ی وکر - دیوان ی کوی دی - دیوان به وکری
 دیوان کرد - دیوان کرده است - دیوان خواهد کرد
 دیوان ی نه وکر - دیوان نه دی کوی - دیوان به نه وکری
 دیوان نه کرد - دیوان نه کرده است - دیوان نخواهد کرد
 دیوان وسو - دیوان سو می دی - دیوان به وسو
 دیوان شد - دیوان شده است - دیوان خواهد شد
 دیوان نه وسو - دیوان نه دی سوی - دیوان به نه وسو
 دیوان نشد - دیوان نشده است - دیوان نخواهد شد
 دیوان دی وکر - دیوان دی کوی دی - دیوان به وکر
 دیوان را کردی - دیوان را کرده ای - دیوان خواهی کرد
 دیوان دی نه وکر - دیوان دی نه دی کوی - دیوان به نه وکر
 دیوان را نکردی - دیوان را نکرده ای - دیوان نخواهی کرد
 دیوان می وکر - دیوان می کوی دی - دیوان به وکر
 دیوان را کردم - دیوان را کرده ایم - دیوان را خواهیم کرد
 دیوان می نه وکر - دیوان می نه دی کوی - دیوان به نه وکر
 دیوان را نکردم - دیوان را نکرده ایم - دیوان را نخواهیم کرد
 حاصل و لایبە - حاصل مه لایبە - حاصل خله لایبە
 حاصل را نفرست - حاصل را بفرست - حاصل را چرا بفرستی
 حاصل می وە لایبە - حاصل می لایبە لایبە - حاصل وە لایبە
 حاصل را فرستاد - حاصل را فرستاده است - حاصل را خواهد فرستاد
 حاصل نه وە لایبە - حاصل می نه لایبە لایبە - حاصل نه وە لایبە
 حاصل را نفرستاد - حاصل را نفرستاده است - حاصل را نخواهد فرستاد

نه بیه دی تری - نه بیه وه تری - وه دی تاره - تری دی دی -
 نه بیه بست - نخواهد بست - بست - بست
 وه بیه تری - نه دی وه تاره - نه دی حی تری - نه بیه وه تری
 خواهی بست - نه بست - نه بست - نخواهی بست
 وه می تاره - تری می دی - وه بیه ترم - نه می و تاره -
 بست - بست ایم - خواهم بست - نه بست
 نه می دی تری - نه بیه وه ترم - نه بیه پیغاره تختایر کم
 نه بست ایم - نخواهم بست - نه بگردش - نه بخر کم
 فلانا عرض لوه راوله - فلانا راواله - شه پنه کارد - خیه کو -
 فلانا را به عرض بیار - فلانا را بیار - چه بگردد - چه میکنی
 رایبه ووست - راوستلی می دی - رایبه ولی - نه پیرا ووست
 آورد - آورده هست - خواهد آورد - نه آورد دی
 نه پیردی راوستلی نه بیه راولی - را دی ووست - راوستلی می
 نه آورده هست - نه خواهد آورد - آوردی - آورده
 رایبه ولی - نه دی را ووست - نه دی می راوستلی - نه بیه را ولی
 خواهی آورد - بیار دی - نه آورده - نخواهی آورد
 رای می ووست - راوستلی می دی - رایبه ولوم - نه می را ووست
 آوردم - آورده ایم - خواهم آورد - نه آوردم
 نه می دی راوستلی - نه بیه را ولوم - سلام و کره - سلام مه کره -
 نه آورده ایم - نخواهم آورد - سلام کن - سلام کن
 سلام شه لوه کو - سلام می و کر - سلام بیه کوی - سلام مه و کر
 سلام چرا میکنی - سلام را کرد - سلام را کرده است - سلام را نخواهد کرد

سلام می نه و کر - سلام می نه دی کوی - سلام بیه نه و کوی - سلام می و کر
 سلام را کرد - سلام را کرده است - سلام را نخواهد کرد - سلام کردی
 سلام می کوی می - سلام بیه و کر - سلام بیه نه و کر - سلام می نه دی کوی
 سلام کرده - سلام خواهی کرد - سلام نکردی - سلام را کرده -
 سلام بیه نه و کر - سلام و کر - سلام می کوی می - سلام بیه و کر
 سلام را نخواهی کرد - سلام کردم - سلام کرده ایم - سلام خواهیم کرد
 سلام می نه و کر - سلام می کوی می - سلام بیه نه و کر
 سلام نکردم - سلام نکرده ایم - سلام نخواهیم کرد
 خلعت مه و سرکوه - خلعت و سرکوه - خلعت و چانه و سرکوه -
 خلعت بده - خلعت بده - خلعت را به که میدهد
 خلعت واغند - خلعت مه اغند - خلعت واغست
 خلعت پوش - خلعت پوش - خلعت با پوشید
 خلعت می اغستی می - خلعت به واغند - خلعت نه واغست
 خلعت را پوشیده هست - خلعت را خواهد پوشید - خلعت را پوشید
 خلعت نه دی اغستی - خلعت به واغند - خلعت دی واغست
 خلعت را پوشیده هست - خلعت را نخواهد پوشید - خلعت را پوشیدی
 خلعت می اغستی می - خلعت به واغند - خلعت نه دی واغست
 خلعت را پوشیده - خلعت را خواهی پوشید - خلعت را پوشیدی
 خلعت می اغستی می - خلعت به واغند - خلعت می نه واغست
 خلعت پوشیده ایم - خلعت را خواهیم پوشید - خلعت را پوشیدیم

نه راغلم - نه ییمر راغلی - نه بیسمر را - مواجب ورکره
 نه آدم - نه آوره ایم - نخواهم آمد مواجب بده
 مواجب مه و ساکوه - مواجب چادی - مواجب نسته
 مواجب مه مواجب از کیفیت مواجب نیست
 مواجب و سرکر - مواجب و سرکری - مواجب به ورکری
 مواجب داد مواجب داده هست مواجب خواهد داد
 مواجب نه ورکر - مواجب نه ندی و سرکری - مواجب نه و سرکری
 مواجب نداد مواجب نداده هست مواجب خواهد داد
 مواجب و سرکر - مواجب و سرکری - مواجب به ورکر
 مواجب دادی مواجب داده لید مواجب نخواهی داد
 مواجب نه و سرکر - مواجب نه ندی و سرکری - مواجب نه و سرکری
 مواجب نادای مواجب نداده مواجب نخواهی داد
 مواجب و سرکر - مواجب و سرکری - مواجب به ورکر
 مواجب دادم مواجب داده ایم مواجب نخواهم داد
 مواجب نه و سرکر - مواجب نه ندی و سرکری - مواجب نه و سرکری
 مواجب را ندادم - مواجب نداده ایم - مواجب نخواهم داد
 مواجب و سرکر سو - مواجب و سرکری سو دی - مواجب و سرکری
 مواجب داده شد - مواجب داده شده هست - مواجب داده خواهد شد
 مواجب و سرکر سو - مواجب و سرکری سوی ندی - مواجب و سرکری
 مواجب داده شد - مواجب داده شده هست - مواجب داده خواهد شد
 لبسکر تول که - لبسکر مه تولوه - لبسکر چالره تو کو
 قشون جمع کن قشون جمع کن قشون را بهر که جمع میکنی

خلعت می ندی اغستی - خلعت به نه واغندم -
 خدمت را بپوشیده ایم - خدمت را نخواهم بپوشید
 خانان دی راسی - خانان دی ندراشی - خانان شه کارلوی
 خانان بیاید خانان بناید خانان چه کار دارد
 خانان راغله - خانان راغلی دی - خانان به راسی -
 خانان نه آمدند خانان نه آمده اند خانان نخواهد آمد
 خانان نه راغله - خانان ندی راغلی - خانان به ندراشی
 خانان نه آمدند خانان نه آمده اند خانان نخواهند آمد
 تاسی راغلاست - تاسی راغلی یاست - تاسی به راسی
 شما آمدید شما آمده اید شما نخواهی آمد
 تاسی نه راغلاست - تاسی نه یاست اغلی - تاسی به ندراسی
 شما نه آمدید شما نه آمده اید شما نخواهی آمد
 موز سر اغلو - موز راغلی یو - موز به راسو -
 مایان آمدیم - مایان آمده ایم - مایان نخواهم آمد
 موز نه راغلو - موز نه یور اغلی - موز به ندراسو -
 مایان نه آمدیم مایان نه آمده ایم - مایان نخواهم آمد
 راعنی - راعلی دی - رابسی - ندراعنی - ندی راغلی -
 آمد آمده هست خواهد آمد نه آمد نه آمده هست
 نه به راسی - راغلی - راغلی می - رابسی - ندر اغلی -
 نخواهد آمد آمدی آمده امی نخواهی آمد نه آمدی
 نه می راغلی - نه به سر را - راغلم - راغلی می - رابسم
 نخواهی آمد آمد آدم نخواهم آمد

لبنکر در سبت نه لوی - لبنکر بی حساب دے - لبنکر خوا سرد دے -
 قشون آراسته ندارد - قشون بی حساب است - قشون خوار است
 لبنکر ی قول کر - لبنکر ی قول کر می دے - لبنکر بی قول کر می
 قشون را جمع کرد - قشون را جمع کرده است - قشون را جمع نخواهد کرد
 لبنکر ی قول نکیر - لبنکر قول کر می زند - لبنکر بی قول نکیر
 قشون را جمع نکرد - قشون را جمع کرده است - قشون جمع نخواهد کرد
 لبنکر دی قول کر - لبنکر دی قول کر می دی - لبنکر بی قول کر
 قشون را جمع کردی - قشون را جمع کرده - قشون را جمع نخواهی کرد
 لبنکر دی قول نکیر - لبنکر دی قول کر می نکیر - لبنکر بی قول نکیر
 قشون را جمع نکردی - قشون را جمع کرده - قشون را جمع نخواهی کرد
 لبنکر ی قول کر - لبنکر ی قول کر می دے - لبنکر بی قول کر می
 قشون را جمع کردم - قشون را جمع کرده ایم - قشون را جمع نخواهم کرد
 لبنکر ی قول نکیر - لبنکر ی قول کر می نکیر - لبنکر بی قول نکیر
 قشون را جمع نکردم - قشون را جمع کرده ایم - قشون را جمع نخواهم کرد
 نسان و نسنه - نسان مدلسه - نسان دی لاندی نیولی
 نسان گیر - نسان گیر - نسان را هنوز نگرفته امی
 نسان ی وه نیو - نسان ی نیولی دے - نسان به وه نسی
 نسان را گرفت - نسان را گرفته است - نسان را خواهد گرفت
 نسان می نه وه نیو - نسان می نه دی نیولی - نسان نه وه نسی
 نسان را نگرفت - نسان را نگرفته است - نسان نخواهد گرفت
 نسان دی وه نیو - نسان دی نیولی دی - نسان به وه نسی
 نسان را گرفت - نسان را گرفته است - نسان را خواهد گرفت
 نسان را گرفت - نسان را گرفته است - نسان را خواهد گرفت

نسان دی نه ونیو - نسان دی نه دی نیولی - نسان به وه نسی
 نسان را نگرفتی - نسان را گرفته است - نسان را نخواهی گرفت
 نسان می وه نیو - نسان می نیولی می - نسان به ونسنم
 نسان گرفتیم - نسان را گرفته ایم - نسان خواهیم گرفت
 نسان می نه وه نیو - نسان می نه دی نیولی - نسان نه وه نسنم
 نسان نگرفتیم - نسان نگرفته ایم - نسان نخواهیم گرفت
 شماره - یا حساب هم پید غه رنگ زده کرد - وایه شماره
 شمار کن و حساب را هم بهین قسم یاد بگیر - بگو شماره را
 وه نیوه - شماره ی نیولی ده - شماره به وه نسی
 گرفت - شماره را گرفته است - شماره را خواهد گرفت
 حساب وه نیوه - حساب نیولی دے - حساب به وه نسی
 حساب را گرفت - حساب را گرفته است - حساب را خواهد گرفت
 هم دغه ویل سی - وه یه کنه - مه یه کنه - خوی کن
 هم بهین قسم گفته میشود - بشمار - بشمار - چند بشمار
 وه ی کنل - کنلی می دی - وه بیه کنهی - نه ی وه کنل
 شرد - شرده است - بشمارد - نه شرد
 نه یه دی کنلی - نه بیه وه کنهی - وه دی کنل
 شرده است - خواهد شرد - شردی
 کنلی دی دی - وه بیه کنل - نه دی وه کنل
 شرد - خواهی شرد - شردی
 نه دی دی کنلی - نه بیه وه کنل - وه می کنل
 شرد - خواهی شرد - شردم

گنله دی - وه بیه گنهم - نه می وه گنهل -
 شمرد ام ^{خواهم شمرد} ^{ز شمردم}
 نه می دی گنهل - نه بیه وه گنهم - بنکار و کوه -
 شمرد ام ^{خواهم شمرد} ^{شکار کن}
 بنکار مه کوه - په بنکار پس عبث عمر ضایع کیری -
 شکار کن ^{صه و بنال} ^{شکار عبث عمر ضایع} ^{شود}
 بنکار که و کبر باک نسته - بنکار مباح دی - بنکار
 شکار اگر کنی ^{باک نیست} ^{شکار مباح است} ^{شکار}
 نه دی که کله - غم به دی لر می کوی له دل -
 خوب است ^{گاه گاه} ^{غم شاد دور} ^{میکنه} ^{از دل}
 شاه زاده حنا پنبکار ووت - پنبکار به ووزی -
 شهزاده ^{صاحب به شکار بیرون شد} ^{به شکار بیرون خواهد شد} ^{می}
 پنبکار و تلحی - پنبکار وه نه ووت - پنبکار به نه ووز
 به شکار بیرون شده است ^{به شکار بیرون نشد} ^{به شکار بیرون نخواهد شد}
 پنبکار و تلحی ندی - پنبکار وه ووت - په بنکار به ووزی -
 به شکار بیرون شده است ^{به شکار بیرون شدی} ^{به شکار بیرون نخواهی شد}
 پنبکار و تلحی - پنبکار نه ووت - پنبکار به نه ووز -
 به شکار بیرون شده ^{به شکار بیرون نشدی} ^{به شکار بیرون نخواهی شد}
 پنبکار و تلحی نه می - په بنکار وه وتم - په بنکار به ووزم -
 به شکار بیرون نشد ^{به شکار بیرون شدم} ^{به شکار بیرون خواهم شد}
 پنبکار و تلحی بهم - پنبکار نه ووت - په بنکار به نه ووزم
 به شکار بیرون شده ایم ^{به شکار بیرون نشدم} ^{به شکار بیرون نخواهم شد}

پنبکار نه می وتلی - شپیرم ناپه بیا گنهم هغولفا ظو حیه انور خلق وانی
 پنبکار نه ام بیرون ^{ششم} ^{باب در میان همان} ^{لفظها که این دیگر مردم مکتوبه}
 بازار لوه ولا رسه - بازار لوه مخه - بازار اسرaxe کوه -
 بازار برو ^{بازار مرو} ^{بازار چه} ^{بیکتی}
 بازار د بیکا و کاردی - چه پلیسه نه لوب بازار مه وینه
 بازار مر بیکاران را کار است ^{که پول} ^{نداری} ^{بازار زمین}
 و بازار نه دی هغه شی چه پیسه لوی - چه پیسه لوی هغه شی
 به بازار ^{همو} ^{برود که پول دارد} ^{که پول ندارد همو نرود}
 بازار لوه ولا رسه - بازار لوه تللی بهم - بازار لوه به ولا رسه -
 بازار رفتم ^{بازار رفتم ایم} ^{بازار خواهیم رفت}
 بازار لوه نه ولا رسه - بازار لوه نیم تللی - بازار لوه به نه ولا رسه
 بازار زفتم ^{بازار زفتم ایم} ^{بازار نخواهم رفت}
 بازار اولای - بازار لوه تللی می - بازار لوه به ولا رسه -
 بازار رفتی ^{بازار رفتم} ^{بازار خواهی رفت}
 بازار لوه نه ولا رسه - بازار تللی نه می - بازار لوه به ولا رسه
 بازار زفتمی ^{بازار زفتم} ^{بازار نخواهی رفت}
 بازار لوه ولا رسه - بازار لوه تللی دی - بازار لوه به ولا رسه
 بازار رفت ^{بازار رفتم است} ^{بازار خواهد رفت}
 بازار لوه نه ولا رسه - بازار لوه ندی تللی - بازار لوه به نه ولا رسه
 بازار زفتم ^{بازار زفتم است} ^{بازار نخواهد رفت}
 سودا و کوه - سودا مکوه - شیطان گران دی -
 سودا کن ^{سودا کن} ^{چیتا} ^{گران است}

تقصان شی - سود به وه نکر - زیان به وکر - شو وخت
 نقصان میشود سود نخواهی کرد زیان خواهی کرد - چند وقت
 وه درینزه - رخت به ارزان سی - سودا به وکره -
 ایشاده شو رخت ارزان میشود سودا کرد
 سودا به کپی ده - سودا به وگری - سودا به نه وکره -
 سودا کرده هست سودا خواهد کرد سودا نکرد
 سودای نده کپی - سودا به نه وکپی - سودای وکره -
 سودا نکرده هست سودا نخواهد کرد سودا کردی
 سودای کپی ده - سودا به وکر - سودای نه وکره -
 سودا را کرده سودا خواهی کرد - سودا نکردی
 سودای نده کپی - سودا به نه وکر - سودای وکره -
 سودا را نکرده سودا را نخواهی کرد سودا را کردم
 سودای کپی ده - سودا به وکریم - سودای نه وکره -
 سودا را کرده ایم - سودا را خواهیم کرد سودا را نکردم
 سودای نده کپی - سودا به نه وکریم - کبنت و سو -
 سودا را نکرده ایم - سودا را نخواهیم کرد - کشت نش
 کبنت نه و سو - کبنت بنده دی - کبنت بنه ندی -
 کشت نش کشت خوبست کشت خوب نیست
 کبنت سرخی وه واهه - کبنت وکره - کبنت مه کوه -
 کشت سرخی زد کشت بکن کشت مکن
 کبنت خواری خواری - د کبنت اوس وخت ندی
 کشت خواری بخوابد از کشت الحال وقت نیست

د کبنت وخت لا پس دی - کبنت بر وکره - کبنت دیر مه کوه -
 از کشت وقت بنویس دست - کشت بسیار بکن - کشت بسیار مکن -
 واک بدی به وه نه رسیدی - او به پر وچه -
 توت شما باو خواهد رسید - آب برود خشک خواهد شد -
 حاصل بدی له لاس ووزی - خواری بدی هبطه سی
 حاصل شما از دست بیرون خواهد شد خواری شما جط خواهد شد
 کبنت ی وکر - کبنت ی کپی دی - کبنت به وکپی -
 کشت را کرد کشت کرده است کشت خواهد کرد -
 کبنت ی نه وکر - کبنت ی نده کپی - کبنت به نه وکپی
 کشت را نکرد کشت را نکرده است کشت را نخواهد کرد -
 کبنت دی وکر - کبنت دی کپی دی - کبنت به وکر -
 کشت کردی کشت کرده کشت خواهی کرد -
 کبنت دی نه وکر - کبنت دی نده کپی - کبنت به نه وکر -
 کشت را نکردی کشت را نکرده کشت را نخواهی کرد
 کبنت می وکر - کبنت می کپی دی - کبنت به وکریم -
 کشت را کردم کشت کرده ایم - کشت خواهیم کرد - واکم
 کبنت می نه وکر - کبنت می نده کپی - کبنت به نه وکر -
 کشت نکردم کشت نکرده ایم - کشت نخواهیم کرد -
 او به وچی کوه - او به مه وچوه - که او به وچی کوه
 آب خشک کن آب مکن خشک اگر آب خشک کنی - کپی
 نشالی به لاس ووزی - او به و سر کوه چه شالی او به -
 شایها از دست بیرون میشود آب بده که شالی را آب کنده

باغی خراب کر - باغی خراب کوی دی - باغ به خراب کوی -
 باغ را خراب کرد - باغ را خراب کرده است - باغ را خراب خواهد کرد
 باغی خراب نکړ - باغی خراب کوی ندی - باغ به خراب نکړی
 باغ را خراب نکړد - باغ را خراب نکړده است - باغ را خراب نخواهد کرد
 باغ دی خراب کر - باغ دی خراب کوی دی - باغ به خراب کر -
 باغ را خراب کردی - باغ را خراب کرده ایم - باغ را خراب خواهیم کرد
 باغ دی خراب نکړ - باغ دی خراب کوی ندی - باغ به خراب نکړی
 باغ را خراب نکړدی - باغ را خراب نکړده ایم - باغ را خراب نخواهیم کرد
 باغ می خراب کر - باغ می خراب کوی دی - باغ به خراب کریم -
 باغ را خراب کردیم - باغ را خراب کرده ایمم - باغ را خراب خواهیم کردیم
 باغ می خراب نکړ - باغ می خراب کوی ندی - باغ به خراب نکړیم
 باغ را خراب نکړدیم - باغ را خراب نکړده ایمم - باغ را خراب نخواهیم کردیم
 لو وکړه - لومکوه - لو خواری ده - لوکله سو - لوکله سو دی
 درو بکن کندکن - درو خوری است - درو شروع شد درو شروع شده است
 لو بکله سی - لوی کله سو - لوی کله سوی حی - لوبه دی کله سی -
 درو شروع خواهد شد - درو شروع شد درو شروع شده است - درو شروع خواهد شد
 لودی کله سو - لودی کله سو دی - لوبه دی کله سی
 درویش شروع شد - درویش شروع نشده است - درویش شروع خواهد شد
 لودی کله سو - لودی کله سوی ندی - لوبه دی کله سی
 درویشا شروع نشد - درویشا شروع نشده است - درویشا شروع خواهد شد

اوبه وچی سو - اوبه وچی سوی دی - اوبه به وچی سو -
 آب خشک شد - آب خشک شده است - آب خشک خواهد شد
 اوبه وچی نسو - اوبه وچی سوی ندی - اوبه به وچی نسوی
 آب خشک نشد - آب خشک نشده است - آب خشک نخواهد شد
 اوبه ی وچی کر - اوبه ی وچی کوی حی - اوبه به وچی کوی -
 آب را خشک کرد - آب را خشک کرده است - آب را خشک خواهد کرد
 اوبه ی وچی نکړ - اوبه ی وچی کوی ندی - اوبه به وچی نکړه -
 آب را خشک نکړد - آب را خشک نکړده است - آب را خشک نخواهد کرد
 اوبه دی وچی کر - اوبه دی وچی کوی حی - اوبه به وچی کوی -
 آب را خشک کردی - آب را خشک کرده ایم - آب را خشک خواهیم کرد
 اوبه دی وچی نکړی - اوبه دی وچی کوی ندی - اوبه به وچی نکړی
 آب را خشک نکړدی - آب را خشک نکړده ایم - آب را خشک نخواهیم کرد
 اوبه می وچی کر - اوبه می وچی کوی حی - اوبه به وچی کریم -
 آب را خشک کردیم - آب را خشک کرده ایمم - آب را خشک خواهیم کردیم
 اوبه می وچی نکړی - اوبه می وچی کوی ندی - اوبه به وچی نکړیم
 آب را خشک نکړدیم - آب را خشک نکړده ایمم - آب را خشک نخواهیم کردیم
 باغ کبینهوه - باغ مکبینهوه - باغ پوچی کوه - باغ پوچی مکوه
 باغ بنشان - باغ نشان - باغ را پوچی کن - باغ را پوچی کن
 باغ شاین سو - باغ شاین نسو - باغ بلی وه واهه
 باغ سبز شد - باغ سبز نشد - باغ ژاله زد -
 باغ انگور وکړه - باغ انگور نه وکړ - سر درخت باوه رزاهه -
 باغ انگور کرد - باغ انگور نکړد - سر درخت را باور بخت

لومی کله سو - لومی کله سوئی دی - لوبه می کله سی
 دردم شروع شد دردم شروع شده است دردم شروع خواهد شد -
 لومی کله نشو - لومی کله سوئی ندی - لوبه می کله نشی
 دردم شروع نشد دردم شروع نشده است دردم شروع خواهد شد
 لوی وکری - لوی کری دی - لوبه وکری - لوی به نه وکری -
 درو کرده - درو کرده است درو خواهد کرد - درو نکرد -
 لوی ندی کری - لوبه نه وکری - لودی نه وکری
 درو نگرفته است درو نخواهد کرد - درو کردی
 لودی کری دی - لوبه وکری - لودی نه وکری
 درو کردی درو خواهد کرد - درو را نکردی -
 لودی ندی کری - لوبه نه وکری - لوسه وکری -
 درو نگرفته - درو نخواهی کرد - درو کردم
 لومی کری دی - لوبه وکرم - لوسه نه وکری -
 درو کرده ایم - درو خواهیم کرد - درو نکردم
 لومی ندی کری - لوبه نه وکرم - لوپریووت
 درو نگرفته ایم درو نخواهم کرد - درو افتاد
 لوپریووتی می - لوبه پریوزی - درمنده کوته
 درو افتاده است درو خواهیم افتاد خرمن کوب
 درمنده کوته - درمنده ترکو مکه کوته
 خرمن کوب خرمن را تاکی می کوبی -
 ویش پری واخسته - ویش پری اخستی ده -
 از ده سال را برداشت از ده سال را برداشته است

ویش پریه واخلی - ویش پردی واخسته -
 از ده را خواهد برداشت از ده را برداشتی
 ویش پردی اخستی ده - ویش پریه واخلی -
 از ده را برداشته از ده را خواهی برداشت
 ویش پری واخسته - ویش پریه اخستی ده -
 از ده را برداشتم از ده را برداشته ام
 ویش پریه واخلم - سبز کال پریوانی ده -
 از ده را بر میدارم امسال پریوانی است
 کاختی دی رب نه را ولی - کاختی نسته خدای دی
 قسط را رب بیاورد قسط نیست رب العالمین
سر دشا هزاره صنالری - چه سر چشمه جوئی
 سر شنزاده صاحب داشته باشد که سر چشمه سخا در کم است
 آمین - آمین - آمین - داد عامی قبوله کری مبین
 استجب استجب استجب این دعا من را قبول کند تا در مبین
اوم باب پیدیان کبش خوراک او دشمن او دشمن
 هفتم باب در بیان خوراک دشمنین و دشمن
 خواره و خوراک - خواره و خوراک - خواره و خوراک -
 طعام بخور طعام بسید بخور چیز بخور
 خواره لب خوراک - هر رنات خواره بدی رنخوراک -
 چیز کم بخور هر قسم خوردنیها شمارا بخور خواهد کرد
 دودی به و خوراک - دودی به خوراک - دودی و خوراک -
 نان را خورد نان را خورده است - نان را خواهد خورد -

دودی به نه و خورده - دودی به نده خورده -
 نان را نخورد نان را نخورده است
 دودی به نه و خوری - دودی دی و خورده -
 نان را نخواهد خورد نان را خوردی -
 دودی دی خورلی ده - دودی به و خوری -
 نان را نخورده نان را خواهی خورد -
 دودی دی نه و خورده - دودی دی نده خورلی -
 نان را نخوردی نان را نخورده
 دودی به نه و خوری - دودی می و خورده -
 نان را نخواهی خورد نان را خوردم
 دودی می خورلی ده - دودی به و خوردم
 نان را نخورده ایم نان را خواهیم خورد
 دودی می نه و خورده - دودی می نده خورلی
 نان را نخوردم نان را نخورده ایم -
 دودی به نه و خوردم - اوبه و شنبه اوبه شنبه
 نان را نخوردم خورد آب بخورد آب نخورد
 اوبه که دیری و شنبه نش بدن
 آب کم خورد آب اگر بسیار بخوری شکم شمارا ازیم
 و کابری - او خوب بدی دیر که - اوبه می و شنبه
 یکشنبه خواب شمارا بسیار خواهد کرد - آب خورد
 اوبه می شنبلی دی - اوبه به و شنبه
 آب خورده است آب را خواهد خورد

اوبه می نه و شنبه - اوبه می نده شنبلی - اوبه به
 آب نخورد آب نخورده است
 نه و شنبه - اوبه دی و شنبه - اوبه دی شنبلی دی
 نخواهد خورد آب خوردی آب خورده
 اوبه به و شنبه - اوبه دی نه و شنبه - اوبه دی نده
 آب نخواهی خورد آب را نخوردی آب را نخورده -
 اوبه به و شنبه - اوبه می و شنبه - اوبه می شنبلی دی
 آب را نخواهی خورد آب را خوردم آب را نخورده ایم
 اوبه به و شنبه - اوبه می و شنبه - اوبه می نده شنبلی
 آب را خواهیم خورد آب را نخوردم آب را نخورده ایم -
 اوبه به نه و شنبه - پوینش و اغنده - پوینش اغنده
 آب را نخوریم خورد پوشاک درخت پوشاک درخت را پوش
 پوینش لب اغنده - سادگی ده - دیر پوینش مده غنده
 رخت کم پوش - که سادگی است بسیار رخت پوش
 اسراف دی - اسراف بددی - قبا ی و اغسته
 که اسراف است اسراف بدست قبارا پوشیده
 قبا ی اغستی ده - قبا به و اغندی - قبا ی و اغسته
 قبارا پوشیده است قبارا خواهد پوشیده قبارا پوشیده
 قبا ی نده اغستی - قبا به نه و اغندی - قبا دی
 قبارا پوشیده است قبارا خواهد پوشیده قبارا
 و اغسته - قبا دی اغوستی ده - قبا به و اغندی -
 پوشیدی قبارا پوشیده قبارا خورده پوشیده

قبادی نه واغسته - قبادی نده اغستی - قبايه نه واغندا
 - قبا را بنوشیدی - قبا را بنوشیده - قبا را نخواهی پوشید -
 قباي واغسته - قباي اغستی ده - قبايه نه واغندم
 قبا را پوشیدم - قبا را پوشیده ایم - قبا را خواهم پوشید
 قباي نه واغسته - قباي نده اغستی - قبايه نه واغندا
 قبا را بنوشیدم - قبا را بنوشیده ایم - قبا را نخواهم پوشید
 پکری پسر کوه - پکری مد پسر کوه - پکری ستا مناسب نده
 دستار بزرگ - دستار بزرگ - دستار شمارا مناسب نیست
 پکری دیره پسر کوه - چه سنت ده رسول الله ده -
 دستار بسیار بزرگه میباش که سنت رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم
 پکری به پسر کوه - پکری به پسر کوه ده - پکری به پسر کوه
 دستار را بزرگ کرد - دستار را بزرگ کرده است - دستار را بزرگ خواهد کرد
 پکری به پسر کوه - پکری به پسر کوه نده - پکری پسر کوه
 دستار را بزرگ کرد - دستار را بزرگ کرده نیست - دستار را بزرگ خواهد کرد
 پکری دی پسر کوه - پکری دی پسر کوه ده - پکری به پسر کوه
 دستار را بزرگ کردی - دستار را بزرگ کرده - دستار را بزرگ خواهی کرد -
 پکری دگر نکره - پکری دی پسر کوه نده - پکری به پسر کوه
 دستار را بزرگ کردی - دستار را بزرگ کرده - دستار را بزرگ خواهی کرد
 پکری می پسر کوه - پکری می پسر کوه ده - پکری به پسر کوه
 دستار را بزرگ کردم - دستار را بزرگ کرده ایم - دستار را بزرگ خواهیم کرد
 پکری می پسر کوه - پکری می پسر کوه نده - پکری به پسر کوه
 دستار را بزرگ کردم - دستار را بزرگ کرده ایم - دستار را بزرگ خواهیم کرد

چارگزی ترملاوه توه - چارگزی ترملا مه توه -
 چارگزی بهر به بند - چارگزی را بر کر میند -
 چارگزی دیره نارواده - په ترک کنسی فائده نسته -
 چارگزی بید نارواست - در بستن و سه فائده نیست -
 چارگزی ترملا کوه - چارگزی ترملا کوه ده - چارگزی
 چارگزی را بر کر کرد - چارگزی را بر کر کرده است - چارگزی را
 به ترملا کوهی - چارگزی به ترملا کوه - چارگزی به
 بر کر خواهد کرد - چارگزی را بر کر نکرد - چارگزی را
 ترملا کوهی نده - چارگزی به ترملا کوهی - چارگزی می
 بر کر نه کرده است - چارگزی را بر کر خواهد کرد - چارگزی را
 ترملا کوه - چارگزی می ترملا کوهی ده - چارگزی به ترملا
 بر کردی - چارگزی را بر کر کرده - چارگزی را بر کر خواهد کرد
 چارگزی می ترملا کوه - چارگزی می ترملا کوه نده
 چارگزی را بر کر نکردی - چارگزی را بر کر نکرده -
 چارگزی به ترملا کوهی - چارگزی می ترملا کوه
 چارگزی را بر کر نخواهی کرد - چارگزی را بر کر کردم
 چارگزی می ترملا کوهی ده - چارگزی به ترملا کوه
 چارگزی را بر کر کرده ایم - چارگزی بر کر خواهیم کرد -
 چارگزی می ترملا کوه - چارگزی می ترملا کوه نده
 چارگزی را بر کر نکردیم - چارگزی را بر کر نکرده ایم
 چارگزی به ترملا کوه - دقصب پر توکت و کوه -
 چارگزی را بر کر نخواهم کرد - از قصب تبنان بکن -

دَقَصَبِ پَر توک مَه کوه - دَسِیدِی قِیص و کوه -
 از قصب تبنان مکن از سیدی بیرهن مکن -
 دَسِیدِی قِیص مَه کوه - و ریشم زینت دَنخودی -
 از سیدی بیرهن مکن ابریشم زینت زنان هت
 اونا ریشم و ولره - خدا یورسول ناسر واکری می
 دمر مردان را خدا ورسول ناسر کرده هت
 هم پید غه رنگ سپین زمر - اوسره زمر ناسر وادی -
 هم بهرین قسم نقره و طلا ناسر هت -
 پرهیزدی مردان مسلمانان و رخن دیر کوی -
 پرهیز مردان مسلمانان از وسه بیار کند وار
 چری نروی چه په اغوستن سره ددوی خان سزا
 جائے نباشد که به لباس اینها جان خود را بخواهد
 د اوسر کوی - اوکتی بقدر ده یوه مثقال دسپین
 آتش کند - و انگشتری بقدر یک مثقال نقره
 که حاکم یا قاضی یا مفتی په دیاره دهر د کاغذ
 اگر حاکم یا قاضی یا مفتی از بهر مهر کاغذ
 پلاس کوی - باکت می نشسته - کتی پلاس کوه -
 بدست کند - باکش نیست انگشتری را بدست کن -
 کتی پلاس مکوه - کتی شه کوی - کتی پلاس کوه
 انگشتری بدست مکن انگشتری چه میکنی - انگشتری را بدست کرد
 کتی می پلاس کوی ده - کتی به پلاس کوی -
 انگشتری را بدست کرده ست - انگشتری را بدست خواهد کرد -

کتی می پلاس کوه - کتی می پلاس کوی ده -
 انگشتری را بدست کردی انگشتری را بدست کرده -
 کتی به پلاس کوی - کتی می پلاس کوه - کتی می پلاس کوی
 انگشتری را بدست نخواهم کرد - انگشتری بدست کردم - انگشتری را بدست کرده ام
 کتی به پلاس کرم - کتی می پلاس کوه - کتی می پلاس کوی
 انگشتری را بدست نخواهم کرد - انگشتری را بدست نکردم - انگشتری را بدست کرده ام
 کتی به پلاس نکرم - هم پید غه قیاسی هغه نور هم زده
 انگشتری را بدست نخواهم کرد - هم بهرین قیاس در بکار الفاظ را بدست
 اتم باب پیمان کیند هغو الفاظ وجه اصل نشینان
 مشتمل بر بیان همان لفظها که در مشتمل است
 او مالدران می دیر مستعملونیه اوسر کار ددی
 یا مال دران اش بید مستعمل میکنند و هر کار ایشان باشد
 غوایه و تیره - غوایه مه تیره - غوایه وه پیایه غوایه مه پیا
 گاؤ مارا سبته مکن - گاؤ مارا سبته مکن گاؤ مارا بچران گاؤ مارا بچران
 غوایه پریر ده - چه پخپله خیری - غوایه دنگردی
 گاؤ مارا بگذار که خود بچرد گاؤ مارا چاق کرد
 غوایه خاربه دی - غوایه خاربه کوه -
 گاؤ مارا چاق هت گاؤ مارا چاق کرد
 غوایه می خاربه کوی ده - غوایه به خاربه کوی -
 گاؤ مارا چاق کرده هت گاؤ مارا چاق خواهد کرد
 غوایه می خاربه نکوه - غوایه به خاربه کوی ندی
 گاؤ مارا چاق نکرد گاؤ مارا چاق نکرد هت

غیلبی دی وگو - غیلبی دی لوی دی غیلبی به ولوش

گوسفند یا دوشیده گوسفند مارا دوشیده - گوسفند مارا خوری دوشیده

غیلبی دی نه ولو - غیلبی دی ندی لوی غیلبی نه ولوش

گوسفند مارا ندوشیده گوسفند مارا ندوشیده - گوسفند مارا خوری دوشیده

غیلبی می ولو - غیلبی می لوی دی - غیلبی به ولوش

گوسفند مارا دوشیدم - گوسفند مارا دوشیده ایم - گوسفند مارا خوری دوشیدم

غیلبی می نه ولو - غیلبی می لوی غیلبی به ولوش

گوسفند مارا ندوشیدم - گوسفند مارا ندوشیده ایم - گوسفند مارا خوری دوشیدم

وقت دغرمی دی غیلبی را غیلبی - شپا پیر رسه سترتری

وقت بنروزه است گوسفند با آده است - چوپان برسن لبته است

وینچی ورسه کتوی ورواخله - لپیور و مین وی که ا

کنز برود یکا برایش برود از شیر در میشها پز برود

مزرکه واینده غیلبی پر پیایه - که واینده نه ووهلی پیایه

زمین علف است گوسفند مارا برود چران - اگر علف نبود بعد از آن برود

پسری سه بنیسه دی ترحد پیورته - بوده را در می ماره و کور

بهار اسال خوبت از حد زیاده - چوانان نه آید میر لبه کاز

شینه وخره وته غیلبی بوزه چه مهر اشی لبینه بپوزه

چوپان بطرف کوه گوسفند مارا میر - که میر پیاید از خوب برود

هم به دوی خوری دماخی کلون - هم هسی ناک و لو بکون

هم اینها خوله خود کلبه ماشی را - هم چیلین تم بچوه کلک خله را

خرپ به دوی شی لکند زیاتی - شود به پیری کری یو

چاق آنها میشود از حد زیاده شیر بسید خواهد کرد

غوایه به خاربه نکری - غوایه دی خاربه کیره - غوایه دی

گاو مارا چاق خوله کرد گاو مارا چاق کردی گاو مارا

خاربه کری دی - غوایه به خاربه کیره - غوایه به خاربه نکری

چاق کرده - گاو مارا چاق خوری - گاو مارا چاق کردی

غوایه دی خاربه کری ندی - غوایه به خاربه نکری

گاو مارا چاق کرده - گاو مارا چاق کردی

غوایه می خاربه کیره - غوایه می خاربه کری دی - غوایه به

گاو مارا چاق کردم - گاو مارا چاق کرده ایم - گاو مارا

خاربه کرم - غوایه می خاربه نکری - غوایه می خاربه کری

چاق خواهیم کرد - گاو مارا چاق کردم - گاو مارا چاق کرده ایم

غوایه به خاربه نکرم - غیلبی وه پیایه - غیلبی مه پیایه

گاو مارا چاق خواهیم کرد - گوسفند چران - گوسفند چران

غیلبی را اوله - لیری ورایله کیره - شود و لوش

گوسفند را بیار - بره مارا با ایشان راکن - شیر بدوش

شود مست کیره - شود مگوش - شود و لیر و ته پون

شیر را ماست کن - شیر بدوش شیر را بره با بگذار

چی وروی خواران دن کردی - غیلبی به وگو

که بخورد - خوار مارا غرست - گوسفند مارا دوشیده

غیلبی به لوی دی - غیلبی به ولوشی - غیلبی نه وگو

گوسفند مارا دوشیده است گوسفند مارا خواهد دوشیده - گوسفند مارا ندوشیده

غیلبی نه دی لویه - غیلبی به نه ولوشی

گوسفند مارا ندوشیده است - گوسفند مارا خواهد دوشیده

کز دی وه دسره ژمی دے - کز دی مه دروه اوس ساره کشته
 نیمه سیاه را برپاکن زمستان هت نیمه سیاه را برپاکن الی الی کز نیت
 کز دی می وه دروله - کز دی می درولی وه - کز دی می وه درولی
 نیمه سیاه را برپا کرد - نیمه سیاه را برپا کرده هت - نیمه سیاه را برپا خواهد کرد
 کز دی به نه وه دروله - کز دی می نده درولی کز دی نه وه درولی
 نیمه سیاه را برپا نکرد - نیمه سیاه را برپا کرده هت - نیمه سیاه را برپا خواهد کرد
 کز دی می وه دروله - کز دی می درولی - کز دی به وه در -
 نیمه سیاه را برپا کردی - نیمه سیاه را برپا کرده - نیمه سیاه را برپا خواهد کردی
 کز دی می نه وه دروله - کز دی می نده درولی - کز دی نه وه دروله
 نیمه سیاه را برپا نکردی - نیمه سیاه را نکرده برپا - نیمه سیاه را برپا خواهد کردی
 کز دی می وه دروله - کز دی می درولی ده - کز دی به وه دروله
 نیمه سیاه را کرده ایم برپا - نیمه سیاه را برپا کرده ایم - نیمه سیاه را برپا خواهد کردی
 کز دی می نه وه دروله - کز دی می نده درولی - کز دی نه وه دروله
 نیمه سیاه را نکردیم برپا - نیمه سیاه را نکرده ایم برپا - نیمه سیاه را برپا خواهد کردیم
 ولینده - مه لینده - وکوم لورته لیورده چری به واره و
 کچ کن - کوچ کن - بکدام طرف کوچ میکنی بجا زول میکنی -
 وه لینس - لنبلی می - وه به لیپردی - نه وه لینس -
 کچ کرد کوچ کرده هت کچ خواهد کرد نکرد کوچ
 لنبلی ندی - نه به ولیندی - ولینس - لنبلی می -
 کوه نکرده هت نخواهد کچ کرد - کوچ کردی کوچ کرده -
 وه لیپرد - نه ولینس - لنبلی نه می - نه به ولیندی -
 کوچ خواهد کرد کچی کوچ کچ نکرده - نخواهد کچ کرد -

ولینس - لنبلی می - وه به لیپردی -
 کوچ کردم کوچ کرده ام - خواهم کوچ کرد -
 نه ولینس - لنبلی نه می - نه به ولیندی -
 نکردم کوچ کوچ نکرده ایم - نخواهم کوچ کرد -
 لرگی یا بوتهی وکرة ژمی راشی - لرگی او بوتهی مکوه
 بچوب یا بوننه بکن زمستان آید بچوب دبوته کن
 ژمی لالری دی - خدای زده چه شو به ژوندی می
 زمستان هنوز دور هت خدا میداند که تا که زنده خواهد بود
 ترا و بو پنخوا شوکت کا ولی نه کا بزی حوص مکوه -
 از آب بیشتر کس پانزار مانده کس حوص کن
 حریص محروم وی - نصیحت واخله - فایده به درگیری
 حریص محروم می باشد نصیحت برادر - فایده خواهد داد
 لرگی می وه کوه - لرگی می کری دی - لرگی به وکری -
 بچوب یا بیزم را کرد - بیزم را کرده است - بیزم را خواهد کرد -
 لرگی می نه وکرة - لرگی می ندی کری - لرگی به نه وکری
 بیزم را نکرد - بیزم را نکرده هت - بیزم را نخواهد کرد -
 لرگی دی وکرة - لرگی دی کری دی - لرگی به وکری
 بیزم را کردی - بیزم را کرده - بیزم را خواهد کردی -
 لرگی دی نه وکرة - لرگی دی ندی کری - لرگی به نه وکری
 بیزم را نکردی - بیزم را نکرده - بیزم را نخواهد کردی -
 لرگی می وکرة - لرگی می کری دی - لرگی به وکری
 بیزم را کردم - بیزم را کرده ایم - بیزم را خواهیم کرد -

لرگی می ند و کره - لرگی می ندی گری - لرگی به نه و کره -

بیزم را کره - بیزم را کرده ایم - بیزم را نخواهم کرد -

میند و کره میند مکره - میند به چرت ته گو - پر زره

شزل کن شزل کن شزل کنجا تو میکنی بر کنه

میند او س - پید اثر می به چرت و لارس -

شزل باش بین زمستان کجا دکلام طرف خوابی رفت -

عبث سفر مه کوه - خیل خان به خوا سر -

عبث سفر سخن جان خود را خوار میکنی

نه باب به بیان کنش الفاظ چه بنکار بیان مستعمل
بهم باب در بیان نظرهای که بنکار بیان مستعمل میکنند

دهوسی بنکار کوه - دهر غه بنکار مه کوه - فایده ن لری

از آهو شکار کن از مرغ شکار کن فایده ندارد

هوسی ی وه ویشته - هوسی ی ویشته ده -

آهو را زد آهو را زده هست

هوسی به وه ولی - هوسی می نه وه ویشته - هوسی ی

آهو را خواهد زد آهو را زده آهو را

نده ویشته - هوسی دویشته ده - هوسی به وه ولی - هوسی دی

زده هست - آهو را خواهد زد آهو را

وه ویشته - هوسی دویشته ده - هوسی به وه ولی

زدی آهو را زده آهو را خواهد زد

هوسی دی نه وه ویشته - هوسی دی نه ده ویشته

آهو را زدی آهو را زده

هوسی به نه وه ولی - هوسی می وه ویشته - هوسی می

آهو را نخواهی زد آهو را زدم آهو را

ویشته ده - هوسی به وه ولم - هوسی می نه وه ویشته

زده ایم آهو را خواهیم زد آهو را زدم

هوسی می نده ویشته - هوسی به نه وه ولم

آهو را زده ایم آهو را نخواهم زد

توفک وه وله - توفک مه وله - توفک وزنه و

توفک بزنی - توفک بزنی - توفک را زنی بگیر سره

پس له هغه توفک وه وله - خطابه کم ولی - دازنه

پس از آن توفک بزنی - خطابه کم خواهد زد - این یادگیر

پدار و کنش هم و غواره - که داس روی پر خوا صافی -

دما بدتش هم بخواد اگر باروتش بر طبیعت او صاف باشد -

توفک به بنه ولی - او که داس روی گنوا چغ می ویشته

توفک خوب خواهد زد و اگر باروت او از طبیعتش چغ باشد زدن

نه و که - توفک وزنه می وه بنه وه - وزنه می نیولی ده -

خواهد کرد توفک را دزن گرفت دزنه اش گرفته هست

وزنه به وه نشی - وزنه می نه وه بنه وه - وزنه می نده

دزن را خواهد گرفت دزن را گرفت دزن را نه

نیولی - وزنه به نه ونشی - وزنه می نیولی و بنه وه

گرفته هست دزن را خواهد گرفت - دزن را گرفت

وزنه می نیولی ده - وزنه به وه نشی

دزن را گرفت دزن را خواهد گرفت

رنجک بی اور واخلی - رنجک دی اور واخست -
 رنجکش آتش نخواهد برداشت رنجک تو آتش برداشت
 رنجک دی اور اخستی دی - رنجک بدی اور واخل
 رنجکت آتش برداشته است رنجکت خواهد آتش برداشت
 رنجک دی اور واخست - رنجک دی اور ندی
 رنجکت آتش برداشت - رنجکت آتش
 اخستی - رنجک بدی اور واخلی - رنجک می
 برداشته است رنجکت آتش نخواهد برداشت رنجک من
 اور واخست - رنجک می اور اخستی دے
 آتش برداشت رنجک من آتش برداشته است
 رنجک بی می اور واخلی - رنجک می اور واخست
 رنجک من آتش خواهد برداشت رنجک من آتش برداشت
 رنجک می اور ندی اخستی - رنجک بی می اور واخلی
 رنجک من آتش برداشته است - رنجک من آتش خواهد برداشت

رباعی

زه بیم کفتره اجل شهین
 من کبوترم اجل شامین است
 دده لویبری می زرگی شین دے
 از ترس وے دلم پر کین است
 که دانه داخل صورت می ریود
 صیاد نیولی رانه مکین دے
 اگر دانه بردارم صورت من بیلود
 صیاد گرفته است بهر کین را

رباعی

رنجک بی اور واخلی - رنجک دی اور واخست -
 رنجکش آتش نخواهد برداشت رنجک تو آتش برداشت
 رنجک دی اور اخستی دی - رنجک بدی اور واخل
 رنجکت آتش برداشته است رنجکت خواهد آتش برداشت
 رنجک دی اور واخست - رنجک دی اور ندی
 رنجکت آتش برداشت - رنجکت آتش
 اخستی - رنجک بدی اور واخلی - رنجک می
 برداشته است رنجکت آتش نخواهد برداشت رنجک من
 اور واخست - رنجک می اور اخستی دے
 آتش برداشت رنجک من آتش برداشته است
 رنجک بی می اور واخلی - رنجک می اور واخست
 رنجک من آتش خواهد برداشت رنجک من آتش برداشت
 رنجک می اور ندی اخستی - رنجک بی می اور واخلی
 رنجک من آتش برداشته است - رنجک من آتش خواهد برداشت

وزند می نه وه نیوه - وزند می نه ده نیولی - وزنده نه وه نس
 وزنه را نگرفتم - وزنه را نگرفته
 وزند می وه نیوه - وزند می نیولی ده - وزنه به وه نس
 وزنه را گرفتم - وزنه را گرفته ایم - وزنه را نخواهم گرفت
 وزند می وه نیوه - وزند می نه ده نیولی - وزنه به نه ونس
 وزنه را نگرفتم - وزنه نگرفته ایم - وزنه نخواهم گرفت
 دغره بیکار آسان دی - اود سکی بیکار گران دی -
 بیکار کوه آسان است - دوز زمین هموار - شکار گران است
 هوسی پر را واره - چه زه ورنه پت سم کند می
 آهو را برین بگردان - کمن بایشان بنهم شیوم - شاید که برنم
 کفتری اوزرکی او هیللی - هم هسی آر ول غواری
 کبوتر - دیک - درغالی - هم بچین - گردانیدن میخواهد
 که شوکی در واری اوته در بند ورنه وه نس
 اگر کسی بر شا بگرداند - و شا در بند - باشان بگیری
 خوانا خواه بی پسکمو وه ول - پدایه شرطه رنجک
 خانه خواه - بسم با خوی زو - بین شرط - اگر رنجک
 اوس واخلی - رنجک می اور واخست - رنجک می
 آتش بردارد - رنجکش آتش برداشت - رنجکش
 اوس اخستی دی - رنجک بی می اوس واخلی
 آتش برداشته است - رنجکش آتش خواهد برداشت ندی
 رنجک می اور واخست - رنجک می اور اخستی
 رنجکش آتش برداشت - رنجکش آتش برداشته است

جوس ناز کچه پاخه لیرده جوس فریاد کرد که بر نیز کوی کن
 وطن دی بلخی دامقام پیرده وطن شما دیگر هست این بگذار
 یاران دی کوچ که خافه وینس دهنن ولاری پرمیاع رینده
 یاران شما کوچ میکنه خافل میبار دهنن که عبارت از شیطان است ایستادست بر شمع لزه کن

رباعی

اوی می شاختی که جگر خون اور می لکیری دزده په خون
 اشک من بیچکه ز جگر خون آتشم در میگیرد بخانه دلم
 عیش ددینا به پیر عمل شوکه چه خاورد و کوه کنبلی خون
 عیش دینا را پیر محمد چند خواهد کرد که خاکها بر کرد قبول خان مای

لسم باب په بیان کبیر لغات او داسما و مفرخ و ود

دوم باب در بیان لغات و اسمهاست
 مشتمل بر شش فصل اول فصل بیان کبیر سما و ود شتمل بر شش فصل اول فصل در بیان اسمهاست آن چیزها

خیزون چر په سما کبیر دی یا قریب و آسمان دی
که در آسمان است یا قریب آسمانست

غو - سپوزی - پیرونی - ستوری - تنه - بریننا
آفتاب مهتاب پدین ستاره پای و مرتبه برق

سوه ووشنه - اورنج - اوره - شاخکی - زئی - واوره
سرخ و سبز که بر آسمان ایستاده میشود نیم - ابر قطره و بچه آب - تاله - برف

باد باران - وو - گرش - تندره - تکه - سایه - غازه
باد باران باد گرد و غبار - صاعقه آسمان نیز صاعقه است سراگری

خاهبت - عزمه - نماز پینین - ما بنام - می شپ - نمر خات -
 بهشت - نمرزده - نماز پیشین - نماز شام - نیم شب - مشرق باریک

قبله - سهیل - قطب - شمال - پوسرت - کنبته -
قبله جنوب شمال شمال پوسرت پوسرت کنبته پوسرت

دوه و م فصل بیان کبیر حیوانا توچ سوال غانوی

سوی - نارینه - مبره - هلت - ساری - ماندینه - عورت
سوی مرد نارینه مرد مبره بچه هلت زن ساری زن ماندینه زن عورت زن

جنلی - نر - بنجه - آس - اسپ - بجانر - غوی
جنلی دختر نر بنجه ماده آس اسپ مادریان کره بجانر گاودز غوی گاودز

غوا - مخندار - اوش - اوبنه - جوکی - خرخاره
غوا ماده گاؤ گوساله شتر اوش شتر اوبنه شتر جوکی شتر خر خرخاره خر

غیره - کچر - کچر - مییز - موز - وری - وزه
غیره کوره خر قاطر قاطر ماو میش قویج بره موز بزی ماده وری بزی ماده وزه بزی ماده

وز - مرغومی - مرغوخیه - هوسی - هوسی - نوکینا
وز بزی نر مرغومی بزی غاله نر مرغوخیه ماده اش آهوس نر ماده اش بزی نر نوکینا بزی نر

کبلی - غرختی - سپوره - سوی - شرمش - لیسوه
کبلی آهوبره قویج کوه شیش کوهی خرگوش گرگ بزی نر لیسوه بزی نر

کابره بل - کوب - بین - مزرری - سرکوزی - گندلیو
کابره کفتار بزی کفتار غوس شیره خوک بزی نر کوب بزی نر بین بزی نر مزرری بزی نر سرکوزی بزی نر گندلیو بزی نر

پرانای - کیدره - چجال - گورکبش - خانکی
پرانای پنگ کیدره روباه چجال شغال گورکبش گورکبش خانکی سرخ شستی

کشف - شگون - سبزی - مزک - مبرک - مار - لرم -
 کاشیت جریه خادیت سوش کوروش - مار - لرم
 چ - میزی - چینی - پیشی - سپی - کوه - تازی
 کس سورج کرم کرمز سنگ ریشی تازی
 خندکی - سپی - گوگری - دریم فصل بیان مرغان
 کوه نادره سنگ سنگ
 باز - شهین - های - گرگسی - یلاد - پنجه
 باز شاهین های گرگس نیزگرگس نیزگرگس
 ملاچرگک - کارک - کزک - کاعی - سایه - هیل
 کلاغ پیشه کلاچ کلاغ کشت سار مغزوی
 بظ - کول - زانیه - لایه - کا - کوتان - کچیر
 بظ کرم کورنگ تراز کوتان
 مینا - طوی - بلبله - کفتره - نظوی - تارو - خرگه - کتوا
 بیل کیوز فخره بوم تورج بیسینه پاره
 فرکه - سیسی - کرک - مرخی - چرک - چرک - چوگک - توتی
 لیک توبی کرک ایضاگر خروس مایان بجه پرشترک
 چرندوکی - چپچی - هلی - غماشلی
 مرغ کوهک کارشغ بیل چوپ چوپ
 حلوم فصل په بیان کسب د باقی اشیا موده
 سکره زرد سپین زرد - میس - کلا بین - پاره -
 طلا نقره مس قلع سیاب

اوسپنه - زیر - برنج - سرف - کت
 آهن برنج برنج سرب سرب هفت چوش
 دیک - کبوه - هرکاره - کاجوع
 دیگ آفتاب روغن دانه قاشوق کلان
 چچی - کوشی - چاره - توره - توفک
 قاشوق خورد نیزه شوق کارد تمشیر تفتک
 دسار چاره - استن - یوم کھی - سپاره
 پاک سوزن بیل پیشه بوت زن فال
 نغری - توبری - پسول - گهته - موغری
 سرب پایه دیگ پیکام ایرن زن نیزه زن جمع مروارید
 مرغره - عنی - عنی - والی - والی - پیروان شروکی
 یک مروارید یک نین جمع نین یک گوشواره - گوشوار با سلفه بینی
 کتی - ریرم - اکوب - مری - کنجلی
 انگشتری مرجان کربا مبه کوزی
 کوج - گوگر - زس نیم - مردار سنک
 از جنس خاک کربا زردست کوزر ندرنج مردار سنک
 رانجه - سجرف - اود - اوبه - باد - خاوری - غز
 سرب سوزن آتش آب باد خاک کوه
 کانی - دبره - سخر - کزنک - لوپ - زمکه - خون کودک
 سنگ سنگ سفار کلا کال کون زمین خانه - نازک لایق
 چپوئین - کزدی - پشول - سفرخی - مواند
 چوپوش سیه خانه سیخ بیلد کتاب سیخانه

مردوی - کراست - کینه - تلک و رستن - کج
 بخ نه میم کاف کاف کاف
 بالبت - مسله - لری - لری - بوتی - بوتی
 بالبت جاسنذ چوب چوب بوت بوتی
 رود - واله - لبتی - قیص - پرتوک - خوی
 نه جوس جوس بی بیمن تمان کاه
 لکی - کیش - دو بجه - دوهر - جابی - پیری
 لک کیش چو بیمنه بیز چاد سفید جابی دستار
 بنی آدم - فریبت - پیری - لاس - پینه - پین
 لایک جن دست پان پانیا
 زنگون - نو - غولانج - تی - کته - کتی - نوک
 زانو نان پستان سرکتن انگشت انگشتا ناخن
 نوکان - غوز - پزه - خوله - خول - غابن
 ناخنا گوش بینی دهن دهنبا دندان
 اوری - شوندا - شوندا ان - مخ - وروخی
 دار و دندان لب بها روی ابرو
 سترگی - بانرو - زئی - بارخو - غاره - جفک
 پشما شرکان زخ کردن گلو
 بزیره - بریت - وینته - بمانج - اوزه - ملا
 ریش سپل نوی موی شانه شانه کر
 نش - ورون - پندی - کاسه - بهنک - کنجی
 شک ران ساق کاسه شهنک کتبی آب خردن

کوزه - کتوی - منکی - کودی - لغزی - سوده
 کوزه دنگ خوردگی کوزه کلان سفال اوچان سبد
 جلت - کیره - غله - کبنت - بوکری - غقم - اوردی
 جلت پنج کشت کشت قدسه از زمین کیکار گم جو
 پروریه - بیده - درمند - غوبل - ماش - منکی
 کاه بیه خرمن چوغل نیرماش
 بزدن - غونبت - وریشی - غونبی - غوری
 ارزان کال بیج گوشت روغن
 کوچی - شلنب - شود - مست - پوخته - اوردی
 مسه آردنغ شیر مات پیز تازه تیج
 پیروی - شک - وری - وژغونی - زره
 تیمان کف چشم مونس بزوغرو دل
 پینه - سبزی - پینتورگی - توری - پینتی
 جگر نف گزده سپرز قبره
 ولی - پوست - خاه - سولاغه - رسی
 شان بوسند چاه دوچ رسن
 واین - کوری - کاه کنبه - پلار زوی - خور
 ریمان کاه کش نیز کاه کش پیر پسر خواهر
 وروس - اکا - اما - انا - تروری - مت
 برادر عم خال جده عمه زمین ریگناک
 مته - موت - مت - پت - نیکاره - شرگند
 بازو مشت سعی و کوشش لیا پوشید ظاهر نیز ظاهر

لور - لور - نه - بڼه - نیک - ثحیت - جوری

بالا دست چوب نه به خوب خوب بیت جوری

تکری - واره - واره - چنبری - شوئی - نکری

لوسی از حیت - بسید ریزه ویند چنبری نیز چنبری چادر

پرونی - لاس بندی - فصل بیان کنبد رختونو

چادر دست بند در بیان برنجا

تبه - زیبری تبه - لوی تبه - بته تبه - وه چکی - بشکارو

تپ تپ برقان دامنه نیز دامنه نیز دامنه دان لجنب

سره تبه - توده تبه - شاقوی - سه یکه تبه - کوی - شری

تپ لرزه تپ گرم تپ یک نیز تپ یک ابد رخنان

خوراره - کشوک شخیه - وراژه - دکال دان - اورماله

گوشت خورک بزه کان دمنیل خازیر دانه سال شیر نیک

سپوی - حسیه - نیم سری - خاره - نس خوری - فو

خیشک حسوه درونیم سر چایر وک درونیم گرگ

کنک - کون - روند - یک گلد - وچن - ووجن

گلد کور کور خیشک لدم جازبه بادی

وؤ - سوزک - دغابش دورد - خوله خوزی - پل

باو سوزاک درد دندان درد دهن درونیم

دستونی ول - ثاری - توری - دزره - شوله

درد گلو سوز خورک پهرز درد دل

دکولو پیچ - دسر دسر - مده - خون

درد روده - درد سر - تپ دق

فصل په بیان کنبد حروف و فو تجیه

ا ب ت ث ج ح خ ش ذ ز

ز ی ژ س ش س ص ض ط ظ ع ف ق ک

ک ل م ن پ لا عی -

تمثیلهای حروف که در افغانی آمده اینست

ت همچون پت چه همچون چاره - ش همچون خلوه - ش

همچون خیکرد همچون دودی در همچون لوبه - ز همچون مود - ژ

همچون ژرا - ط همچون خرکط - س همچون بنادی - ک

همچون کل - ن همچون کون - یا کانی +

تمت بعون الله الملك الوهاب کتاب

معرفة الافغانی بید الخیر العیالیر محمد مؤلف کتاب

Kh. Sarwan
03.04.2009

(معرفة الافغانى)

حُرِّرَ وَمَعْرُوضٌ شَدِيدٌ بِجَنَابِ كَامِيَابِ مَطَالِبِ وَ
 مَقَاصِدِ مَآبِ المَخْدُومِ الأَعْظَمِ مالِكِ زَمَامِ حُكْمِ
 العَرَبِ وَالعَجَمِ المَخْصُوصِ بِالنَّفْسِ لُقْدِ سَيِّئَةٍ -
 المَكْرَمِ بِالرِّيَاسَةِ الإِنْسِيَّةِ - دَسْتُورِ الأَعَاظِمِ وَرِئَاءِ
 عَالِيَّانِ - عَيْنِ أَعْيَانِ الأَمَارَةِ - وَالذِّيَّوَانِ مَتَّبِعِ
 الجُودِ وَالأَحْسَانِ خَلِيفَةِ الرَّحْمَنِ - وَوَارِثِ بَيْعَاتِهِ
 إِخْرَ الزَّمَانِ - وَمُؤَيِّدِ مَذْهَبِ نِعْمَانِ بِالأَجْمَةِ وَالرُّهْمَانِ
 إِمَامِ الأَنْسِرِ وَالجَبَانِ عَفِيٍّ سُلْطَانِ ابْنِ سُلْطَانِ ابْنِ سُلْطَانِ
 شَاهِ زَادَةَ سُلَيْمَانَ - خَلَدَ اللهُ ظِلُّ طُولِ الزَّمَانِ -
 بِمَعْرِفَةِ أَقَاوِجِيهِ خَيْرِ خَوَاهِدِ دَوْلَتِ خَلَدَادِ قَوْمِي بِنِيَا

مَدَّ ظِلَّهُ

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**